

תמוז תשפ"ה

07/2025

מדיניות אכיפה בתחום רישוי עסקים המועצה האזורית חבל יבנה

הקדמה

חוק רישוי עסקים, תשכ"ח – 1968 (להלן: "חוק רישוי עסקים") נועד להבטיח כי עסקים בישראל יפעלו תוך שמירה על מטרות אלה (סעיף 1 לחוק רישוי עסקים):

- איכות נאותה של הסביבה ומניעת מפגעים ומטרדים.
- מניעת סכנות לשלום הציבור והבטחה מפני שוד והתפרצות.
- בטיחות של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו.
- מניעת סכנות של מחלות בעלי חיים ומניעת זיהום מקורות מים בחומרי הדברה, בדשנים או בתרופות.
- בריאות הציבור, לרבות תנאי תברואה נאותים.
- קיום תכליות דיני התכנון והבנייה.
- קיום הדינים הנוגעים לכבאות.

לשם כך נקבע בצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשע"ג – 2013 (קדם לו צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה – 1995; להלן: "צו רישוי עסקים"), אילו עסקים טעוני רישוי בישראל, כאשר חוק רישוי עסקים קובע הליך הסדרה ורישוי להפעלתם של אותם עסקים טעוני רישוי לשמירת קיומן של המטרות המפורטות לעיל, ואוסר על הפעלת עסק טעון רישוי מבלי שיש ברשותו רישיון או היתר לפי החוק (סעיף 4 לחוק רישוי עסקים).

לטובת בעלי העסקים ניתן למצוא באתר המועצה האזורית חבל יבנה מדריך לקבלת רישיון עסק.

במקרים בהם פועלים עסקים טעוני רישוי מבלי שעברו הליך הסדרה ורישוי כפי שנקבע, מעניק חוק רישוי עסקים לגורמי הרישוי השונים, לרבות יחידות האכיפה ברשויות המקומיות, ובכלל זה יחידת האכיפה במועצה האזורית חבל יבנה, כלי אכיפה מנהלים, שיפוטניים ופליליים לפעול כנגד אותם עסקים, על מנת להביא להפסקת הפעילות הלא חוקית ויצירת הרתעה מהישנות מקרים נוספים.

בין הכלים שמעניק חוק רישוי עסקים ניתן למצוא:

- צו הפסקה מנהלי לפיו בסמכות ראש הרשות המקומית להורות בצו על הפסקת פעילותו המיידית של עסק הפועל ללא רישיון או היתר כדון (סעיף 20 לחוק רישוי עסקים).

- צווים שיפוטיים שבסמכות בית המשפט להורות על מניעת פעולות בעסק או הפסקת פעילות עסק ללא רישיון או היתר כדין וזאת אף ללא צורך בנקיטה בהליך פלילי כנגד העסק (סעיפים 22א. ו-22ב. לחוק רישוי עסקים).
- הגשת כתב אישום פלילי שסופו ברישום פלילי, עונש מאסר ו/או הטלת קנס כספי (סעיף 14 לחוק רישוי עסקים) ואף הפסקת פעילות העסק (סעיף 16 לחוק רישוי עסקים); ניתן לבקש צו הפסקה גם במקביל להגשת כתב האישום (סעיף 17 לחוק רישוי עסקים).

המטרה

בתחום המועצה האזורית חבל יבנה פועלים כ- 150 עסקים טעוני רישוי לפי צו רישוי עסקים.

המועצה האזורית חבל יבנה נוקטת פעולות אכיפה בתחום רישוי עסקים כנגד עסקים שפועלים שלא על פי חוק רישוי עסקים, וזאת כדי להבטיח חיי מסחר תקינים ביחד עם שמירה על שלום הציבור וקידום איכות החיים של התושבים.

מסמך זה מגבש בכתב, ומהביא בפני הציבור, את האופן בו מפעילים התביעה והפיקוח במועצה האזורית חבל יבנה את כלי האכיפה השונים שחוק רישוי עסקים מעניק להם, כדי לייצר דפוס עבודה אחיד שיש בו להבטיח אכיפה יעילה ושוויוניות בפני כולם, בהתחשב בין היתר במגבלות זמן וכוח עבודה, ובאילוצי תיעדוף באכיפה (להלן: "מדיניות האכיפה").

פרסום מדיניות האכיפה נועד להביא לתיאום אצל הגורמים השונים המשתתפים בהליך האכיפה ולייצר אצל בעלי העסקים מודעות לאופן הפעלת הליכי האכיפה ולאפשר להם לכלכל את צעדיהם.

עקרונות מנחים

העקרונות המנחים את יחידת האכיפה בגיבוש מדיניות האכיפה בתחום רישוי עסקים במועצה האזורית חבל יבנה הינם כדלקמן:

- מהירות פעולה ומניעה.
- פוטנציאל מסוכנות.
- גרימת מפגעים ומטרדים למרחב הציבורי.
- הפרות חוזרות ונשנות.

מדיניות האכיפה

להלן תובא בפניכם מדיניות האכיפה בתחום רישוי עסקים במועצה האזורית חבל יבנה:

כאמור על עסק דרוש רישוי הפועל בתחום המועצה האזורית חבל יבנה לאחוז ברישיון עסק או היתר כדין ולפעול אך ורק בהתאם לתנאיהם.

חובת בעל עסק להגיש למחלקת רישוי עסקים במועצה בקשה לקבלת רישיון עסק לפני תחילת פעילות העסק.

לעסק אשר החל לפעול ללא שהגיש בקשה לקבלת רישיון עסק כאמור, יישלח מכתב התראה להסדרת רישיון עסק או היתר באמצעות הגשת בקשה, ולחלופין להפסקת פעילות העסק לאלתר; אם העסק לא יפעל על פי

האמור במכתב ההתראה, ינקטו כנגד העסק הליכים להפסקת פעילותו לאלתר באמצעות צווים שיפוטיים, או באמצעות שימוש בצו הפסקה מנהלי כאשר מדובר בעסק חדש שנפתח לפני פחות מ-18 חודשים ונובעת ממנו סכנה ממשית או קיים ממנו חשש משמעותי לפגיעה בציבור; במקרים שמדובר בעסקים בעלי אופי פעילות מסוכנת או הגורמת מטרד לסביבה, או במקרים של פעילות ממושכת או התנהגות חוזרת, יוגש כתב אישום למטרת ענישה, בנוסף לשימוש בכלים המניעתיים או בנפרד מהם; כל זאת כפוף למתן זכות טיעון לבעל העסק ואפשרות למסירת גרסתו.

לעסקים אשר החלו לפעול בתחום המועצה האזורית חבל יבנה ללא רישיון עסק, אך הגישו בקשה לקבלת רישיון עסק, ואינם מסוכנים או גורמים מטרד לסביבה (כנגד עסקים המסווגים כמסוכנים או מטרידים ינקטו הליכים כאמור לעיל), תעמוד תקופת זמן של 6 חודשים מיום הגשת הבקשה לקבלת רישיון, לביצוע כל הפעולות הנדרשות לצורך קבלת האישורים מגורמי הרישוי השונים ולהנפקת רישיון עסק או היתר, וזאת בלבד שביחד עם הבקשה לרישיון עסק הוגשה חוות דעת מקדמית המעידה על ההיתכנות לקבלת רישיון עסק.

אם לא נמצא כי הבקשה שהוגשה אינה תואמת את העסק מבחינת סוגו, וגורם הרישוי לא הוציא סירוב עקב אי עמידה בדרישות, תתאפשר ארכה בת שלושה חודשים נוספים להסדרת הרישיון או ההיתר, וזאת אם הוכח כי במהלך התקופה הקודמת, נעשו על ידי בעל העסק פעולות ממשיות לקידום הסדרת הרישיון, וארכה נוספת במידת הצורך עד לתקופה מצטברת של שנה מיום הגשת הבקשה לקבלת רישיון עסק.

בנסיבות חריגות בלבד, הכוללות בין היתר צורך בביצוע עבודות מורכבות ו/או עיכובים במתן תשובת גורם הרישוי לבקשה, שאינם תלויים בבעל העסק, תישקל ארכה מידתית מעבר לתקופה של שנה, בהתאם לנסיבות העניין.

דינו של עסק אשר לא הוסדר רישיונו מאחר והבקשה שהוגשה אינה תואמת את העסק מבחינת סוגו, או מחמת סירוב גורם הרישוי, ואשר ממשיך את פעילותו, או אשר רישיונו הוסדר אולם פועל שלא בהתאם לתנאי הרישיון, יהיה כשל עסק שהחל לפעול ללא שהגיש בקשה לקבלת רישיון וינקטו כנגדו הליכי אכיפה כאמור לעיל.

מובהר כי חילופי גברי בעסק ו/או נקיטת שינוי בעסק המשנה את מקומו או את אופיו של העסק מחייבים הסדרת רישיון עסק חדש חלף רישיון עסק קיים; במקרה של חילופי גברי ו/או נקיטת שינוי בעסק, אשר נועדו להאריך את השהות בה פועל העסק ללא רישיון מבלי שינקטו כנגדו הליכים בהתאם למדיניות האכיפה, או במקרה שמדובר במי שננקטו כנגדם פעולות אכיפה בעבר, לא תינתן הזדמנות נוספת וינקטו הליכי אכיפה לסגירת העסק לאלתר לרבות הגשת כתב אישום; מובהר כי חילופי גברי בעסק שאינו במסלול רישוי תקין, לא יהוו עילה להימנע מנקיטת הליכי אכיפה כנגד הבעלים הקודמים או המשך הליכי אכיפה שכבר החלו.

העדפה לנקיטת פעולות אכיפה תינתן לעסקים אשר מעצם טבעם טמונים בהם סכנה ו/או מטרד לציבור.

במקרה של אי קיום צו שיפוטי תפעל הלשכה המשפטית תפעל להגשת כתב אישום מכוח סעיף 18 לחוק רישוי עסקים או להגשת כתב אישום לפי סעיף 25 לחוק רישוי עסקים במקרה של אי קיום צו מנהלי וזאת באופן מיידי, ללא דיחוי וללא תלות בסוג העסק; אותו כני"ל לגבי מסירת פרטים לא נכונים במסמך או

הצהרה או תצהיר לפי סעיף 2א14 לחוק רישוי עסקים או במקרה של הפרעה לבעל תפקיד וסירוב להציג רישיון לפי סעיף 29 לחוק.

הבהרה

11. מדיניות האכיפה נועדה להנחות ובמקרים הרגילים ראוי לפעול על פיה; עם זאת אין מדיניות האכיפה מהווה דין נוקשה שאסור לסטות ממנו; בכל מקרה ומקרה על יחידת האכיפה לשקול אם קיימות נסיבות או שיקולים שיש בהם להצדיק סטיה מן המדיניות ולפעול בהתאם; מדיניות האכיפה אינה חלוטה ויכולה להתעדכן ולהשתנות מעת לעת באופן חלקי או מלא.